

[Justitsministeren.]

loven. Den tidligere nævnte undersøgelse af, hvorledes parts offentlighedsloven har virket i praksis, har ikke givet grundlag for at antage, at der er noget behov for at få gennemført ændringer i de gældende regler. Regeringen har dog fundet det rigtig at stille forslag om, at de hidtil gældende begrænsninger i parters ret til aktindsigt i sager om meddelelse af indfødsret og om udlændinges adgang til landet m.v. ophæves.

Jeg må have lov til til slut at sige, at det er mig en ganske særlig glæde som justitsminister at kunne fremsætte dette lovforslag. Jeg deltog som nævnt i sin tid i arbejdet med disse spørgsmål i offentlighedskommissionen, hvor jeg tilhørte det mindretal, der gik ind for allerede på daværende tidspunkt at indføre fuld offentlighed i forvaltningen. Jeg var også med til på ny at rejse spørgsmålet, da medlemmer af venstre, det radikale venstre og det konservative folkeparti i efteråret 1967 fremsatte et privat forslag til lov om offentlighed i forvaltningen.

Gennemførelse af offentlighed i forvaltningen er en udbygning af folkestyret. Det er en naturlig følge af den ret, vi alle er enige om at befolkningen skal have til at diskutere og til at tage stilling til offentlige anliggender. Det svarer til den offentlighed, vi har i lovgivningen og i retsplejen, og det er min opfattelse, at vi, når offentlighed indføres i forvaltningen, vil erfare det samme, som vi erfarede efter, at vi i 1919 havde indført offentlighed i retsplejen: at befolkningens tillid til forvaltningen stiger.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketinges velvillige behandling.

Jeg har desuden den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje. (Nedlæggelse af retten i Sakskøbing)*.

I justitsministeriet foregår der løbende undersøgelser af, hvilke ændringer i retskredsene og underretternes organisation der under hensyn til udviklingen i befolkningstallet og sagsantallet må anses for nødvendige. Sideløbende hermed foretager justitsministeriet for tiden en gennemgang af retskredsinddelingen for at undersøge, om inddelingen bør ændres under hensyn til

kommunesammenlægningerne i forbindelse med kommunalreformen.

Det er klart, at stigningen i befolkningstallet og sagsantallet vil medføre, at der efterhånden må oprettes flere dommerembeder. Som jeg var inde på, da jeg i 1968 fremsatte det lovforslag, der bl. a. førte til oprettelse af Århus by- og herredsret, kan der imidlertid også i forbindelse med gennemgangen af retskredsinddelingen blive tale om nedlæggelse af retskredse.

Det foreliggende lovforslag går ud på nedlæggelse af retten i Sakskøbing. For at opnå en hensigtsmæssig retskredsinddeling efter kommunesammenlægningerne måtte Toreby kommune, der sammenlægges med Nykøbing Falster købstadkommune, overføres fra retten i Sakskøbing til retten i Nykøbing Falster. Dette ville betyde, at indbyggertallet i Sakskøbing retskreds reduceredes til ca. 16.500. Retskredsen ville herved blive så lille, at driften af embedet ikke kunne rettelægges rationelt. Retskredsen foreslås derfor nedlagt og dens område delt mellem retten i Maribo og retten i Nykøbing Falster.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endvidere har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om pressens brug*.

Forslaget går ud på ophævelse af presselovens § 3, hvorefter trykkerierne har pligt til at aflevere et eksemplar af alle periodiske skrifter til politiet inden 1 time efter, at man begynder at udlevere det pågældende skrift.

Denne afleveringspligt har sin rod i forordninger fra før grundloven. Tanken om, at politiet til stadighed skulle overvåge, hvad der udkommer, svarer næppe ganske til en nutidig opfattelse af politiets opgaver i forbindelse med håndhævelse af ytringsfrihedens grænser. Det har da også vist sig, at ordningen er praktiseret således, at politiets regelmæssige gennemsyn af de indleverede skrifter har været indskrænket til at omfatte blade, hvor der kunne være tale om overtrædelse af straffelovens § 234 om utugtige skrifter. Med de ændringer, der i 1967 og i sidste folketingssam-

[Justitsministeren.]

ling er gennemført af § 234, synes der her-
 efter ikke at være nogen begrundelse for at
 opretholde afleveringspligten.

Af de udtalelser, vi har indhentet før
 forslagens fremsættelse, ved vi, at en ophæ-
 velse af ordningen vil blive hilst velkom-
 men af politiet. Og naturligvis vil også
 bogtrykkerne glæde sig over bortfald af
 denne forpligtelse.

Jeg skal med disse bemærkninger anbe-
 fale forslaget til det høje tings velvillige
 behandling.

Endelig har jeg den ære for det høje ting
 at fremsætte forslag til lov om ændring af
 myndighedsloven. (*Myndighedsalderen*) og for-
 slag til lov om ændring af forskellige lovbe-
 stemmelser med 21 års aldersgrænser.

De to lovforslag tilsigter at gennemføre
 en nedsættelse af myndighedsalderen fra 21
 til 20 år. Det førstnævnte lovforslag inde-
 holder de ændringer af myndighedsloven,
 som er nødvendige i forbindelse med en så-
 dan nedsættelse, medens der ved det andet
 lovforslag foreslås en nedsættelse af de 21
 års aldersgrænser i den øvrige lovgivning,
 som skønnes at have en sådan sammenhæng
 med myndighedsalderen, at de bør følge
 denne.

Begge lovforslag var fremsat for folke-
 tinget i folketingsåret 1968-69, hvor de imid-
 lertid ikke blev færdigbehandlet. I forbindelse
 med genfremsættelsen er der foretaget en-
 kelte ændringer i forslaget om ændring af
 forskellige bestemmelser med 21 års alders-
 grænser, ligesom ikrafttrædelsesdatoerne na-
 turligvis har måttet ændres. Om ændrin-
 gerne, der i det væsentlige er en følge af
 senere lovgivning, tillader jeg mig at henvise
 til bemærkningerne til lovforslaget.

I øvrigt kan jeg i alt væsentligt henholde
 mig til de bemærkninger, som jeg knyttede
 til lovforslagene ved fremsættelsen i folke-
 tingsåret 1968-69. Jeg nævnte ved den lej-
 lighed, at man i Island allerede havde gen-
 gennemført en nedsættelse af myndighedsal-
 deren til 20 år, og at lovforslag om en tilsva-
 rende nedsættelse var fremsat eller under
 udarbejdelse i de andre nordiske lande. Disse
 lovforslag er i mellemtiden blevet gennem-
 ført, således at myndighedsalderen nu også
 i Finland, Norge og Sverige er fastsat til

20 år. Det er klart, at det med den nære
 forbindelse, der er mellem Danmark og de
 andre nordiske lande, vil være meget uhen-
 sigtsmæssigt at opretholde forskellige alders-
 grænser i de nordiske lande for opnåelse af
 myndighed.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise
 til lovforslagene og de bemærkninger, der
 ledsager dem, skal jeg hermed anbefale lov-
 forslagene til velvillig behandling i det høje
 folketing.

**Ordføreren for forslagsstillerne (Jørgen
 Peder Hansen):** Hermed har jeg den ære
 for tinget at fremsætte forslag til folketings-
 beslutning om fremme af forskning og pro-
 duktudvikling i erhvervslivet og fremme af
 kontakten mellem erhvervslivet og forskningen.

Nærværende forslag er en genfremsættelse
 af et i folketingsåret 1968-69 fremsat forslag.

Det er af afgørende betydning, at danske
 virksomheder får øgede muligheder både for
 at tage nye forsknings- og udviklingsopga-
 ver op og for i højere grad at få udbytte
 af den eksisterende forskning gennem bedre
 kontakt mellem forskning og erhvervsliv.

Såfremt der skabes mulighed for, at det
 offentlige — enten i form af oprettelse af
 en særlig fond eller i form af udvidelse af
 statens lånefond for erhvervsforskning — kan
 øge sin støtte til udvikling af teknisk avan-
 cerede produkter, vil der kunne skabes en
 effektiv stimulans for danske erhvervsvir-
 somheder.

Spørgsmålet om formen for denne øgede
 støtte og størrelsen af denne kræver en nø-
 jere undersøgelse gennem et fornyet ud-
 valgsarbejde.

Jeg anbefaler forslaget til tingets velvil-
 lige behandling.

**Ordføreren for forslagsstillerne (Langkil-
 de):** Hermed har jeg den ære for folketin-
 get at fremsætte forslag til folketingsbeslut-
 ning om nedsættelse af et folketingsudvalg for
 folketingsåret 1969-70 til at drøfte problemer
 og modtage information vedrørende narkotika-
 misbrug.

Angående begrundelsen for forslaget skal
 jeg henvise til de bemærkninger, der led-
 sager det.

Jeg anbefaler forslaget til tingets vel-
 villige behandling.